Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	P. Schulze	**Datum**	17 november 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10676002/20221117/PS
E-mail	paula.schulze@utrecht.nl	**Onderwerp**	Nieuwe transportschaarste op elektriciteitsnet
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Energie en Klimaat

Geachte leden van de raad,

De vraag naar elektriciteit stijgt momenteel hard. Dit komt door verschillende ontwikkelingen, zoals de economische groei, de snelle realisatie van nieuwe woningen, de digitalisering van de samenleving en de transitie naar een duurzamere energievoorziening en duurzaam vervoer. De vraag naar stroom stijgt vele malen sneller dan de netbeheerders het elektriciteitsnet hierop kunnen aanpassen. In deze brief informeren we u over de vandaag door TenneT gecommuniceerde nieuwe knelpunten op het elektriciteitsnet (ook netcongestie genoemd) in de gemeente Utrecht en geven aan welke stappen we in het vervolg gaan zetten om met deze situatie om te gaan.

Nieuwe knelpunten
Op 12 oktober 2021 kondigde TenneT congestie af voor het terugleveren van elektriciteit (het invoeden van duurzaam opgewekte elektriciteit) op het netwerk in de provincies Utrecht, Flevoland en Gelderland. Het hoogspanningsnet in deze provincies vormt één geheel. Op 7 juli is uw raad geïnformeerd over de stand van zaken. Vandaag informeerde TenneT dat ze wel een deel ruimte heeft gevonden in flexibiliteit op het elektriciteitsnet voor teruglevering, maar nog onvoldoende om de wachtlijsten weg te kunnen werken. TenneT zet de marktconsultatie voort om meer potentiële flexibiliteit te vinden voor deze wachtlijsten op transportcapaciteit.

Eerder vandaag kwam TenneT ook naar buiten met een nieuwe vooraankondiging van congestie voor dit gebied; het elektriciteitsnet heeft hier ook zijn maximale capaciteit bereikt voor het afnemen van elektriciteit. Deze vooraankondiging werkt door naar het elektriciteitsnet van de regionale netbeheerder Stedin, die ook congestie moet afkondigen. Dit betekent concreet dat vanaf vandaag nieuwe grootverbruikers met een aansluitcapaciteit vanaf 3x80 Ampère (zoals industriële of logistieke bedrijven, grootschalige horeca, supermarkten, zorg- of onderwijsinstellingen of partijen die snellaadinfra verzorgen) mogelijk niet in hun elektriciteitsbehoefte kunnen worden voorzien. Dit geldt ook voor bestaande klanten met een grootverbruikersaansluiting vanaf 3x80 Ampère die een verzwaring van hun aansluiting nodig hebben of meer elektriciteit willen afnemen en dit nog niet hebben gemeld bij Stedin.

Een structurele oplossing voor de congestie wordt gezocht in de versterking van het elektriciteitsnet en het ‘opknippen’ daarvan in deelnetten. TenneT geeft aan de knelpunten gefaseerd in de periode 2027-2029 op te kunnen lossen.

Impact en vervolg

De capaciteitsproblemen zijn een bedreiging voor een groot aantal ontwikkelingen in de stad: nieuwe voorzieningen zoals bijvoorbeeld scholen, buurthuizen of supermarkten in grootschalige nieuwbouwontwikkelingen zullen tijdelijk geen transportcapaciteit krijgen. Dat betekent bijvoorbeeld ook dat sommige nieuwe bedrijven zich niet kunnen vestigen en bestaande bedrijven niet kunnen uitbreiden. Daarnaast komen de ambities voor emissieloos vervoer (met name de zero emissie zone voor stadslogistiek) en de energietransitie (o.a. het verduurzamen van het energieverbruik bij bedrijven) in het geding.

Nieuwe kleinverbruikaansluitingen kunnen nog wel van elektriciteit worden voorzien, omdat de netbeheerder hiervoor vermogen heeft gereserveerd. Dit betreft bijvoorbeeld woningen, zowel grondgebonden als appartementen. Hierbij moet echter nog een kanttekening geplaatst worden: grootschalige gebiedsontwikkelingen vereisen een aantal utiliteiten die een grootverbruikaansluiting nodig hebben, zoals bijvoorbeeld liften bij hoogbouw en grote warmtepompen die ingezet worden in Warmte-Koude-Opslag-systemen. Gewone (publieke) laadpalen kunnen nog steeds aangelegd worden, maar snelladers niet meer. We gaan in het vervolg nog nader uitzoeken welke impact de netcongestie precies heeft op onze stedelijke ambities.

De gemeente heeft een groot belang bij het oplossen van de capaciteitsproblemen op het netwerk. Hiervoor ligt de primaire verantwoordelijkheid bij netbeheerders TenneT en Stedin, maar deze situatie vereist een nauwe samenwerking tussen alle betrokkenen, waaronder de netbeheerders, de gemeenten, de provincie(s) en het Rijk. We hebben inmiddels contact gezocht met het Ministerie van EZK en de provincie, met het verzoek om klaar te staan en ons te ondersteunen in deze situatie. We gaan met alle betrokken partijen de situatie analyseren en zoeken naar korte en lange termijn oplossingen. Zo wordt het congestie onderzoek van TenneT in de zomer van 2023 verwacht. Hierin zullen de kortetermijnoplossingen in kaart gebracht zijn zoals het flexibeler omgaan met vraag en aanbod in ons gebied. Zodra we meer weten, zullen we uw raad hierover nader informeren.

Hoogachtend
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,